

Habrovany se připravují na výročí 650 let od založení obce. Byl ustaven výbor pro přípravy oslav, který je svoláván podle potřeby.

Členové výboru :

Radoslav Dvořáček
Jan Krček
Marie Krčková
Božena Pavlicová
Věra Ludvíková
Dagmar Kučerová
Marie Iwoniaková
Radoslava Bezděková

Paní Božena Pavlicová pracuje na rekonstrukci kroje žen z Habrovan.

Kronikářka nebyla k přípravě oslav přizvána, ani jí nebyly poskytnuty žádné informace.

Paměti Habrovan :

Paměti obce píše pan Dr. Hlaváček ze Slavkova. Obec poskytla autorovi dostupný materiál – kroniky, zápisy, fotografie, různé materiály i adresy pamětníků.

Nové pohlednice Habrovan :

Byly vydány nové, barevné pohlednice Habrovan, cena 2,50 Kč za kus.

Park :

Zámecký park je ve značně zuboženém stavu. Vzácné stromy jsou proschlé a zahlušené. Zajímavý „psí hřbitov“ už dnes těžko někdo nalezne. Památné pomníčky jsou rozkradeny, nápisy setřeny. Skleníky jsou rozbité, zatuchlé a rezavé. Romantický můstek přes potůček je zničen tak, že přechod přes něj je nebezpečný. Po dlouhých jednáních o tom, kdo se má o park starat se obec rozhodla převzít park do svého vlastnictví. Bylo požádáno o bezúplatný převod.

Havarie u Černého mostu.

Mezi obcemi Nemojany a Habrovany došlo dne 9.7. k dopravní nehodě. Zavinil ji řidič vozidla Forman, který při jízdě od Nemojan nepřizpůsobil rychlost jízdy a při předjíždění zachytil o předjížděné auto VAZ. Po střetu Forman narazil do betonového mostku, převrátil se na střechu a zůstal ležet v silničním příkopu. Vozidla VAZ vyjelo ze silnice vpravo, kde

havarovalo v poli. Při nehodě došlo ke dvěma lehkým a dvěma těžkým zraněním. Spolujezdec viníka nehody nakonec zražením v nemocnici podlehl. Škoda na vozidlech byla 130 000 Kč.

Černý mostek se už v dávných dobách netěšil dobré pověsti. Tábořily prý v jeho blízkosti různé potulné tlupy a byl i místem okrádání pocestných. Pověsti se zmiňují i o loupeživém rytíři z lileckého hradu, který prý v noci se svými lidmi číhával u Černého mostu, aby mohl okrást pokojné pocestné a kupce.

Padesátiny Ústavu pro tělesně postižené.

Přesně před padesáti lety vznikl v Habrovanech ústav pro tělesně postižené občany. Řadí se dnes k nejlepším v České republice. Poselství habrovanského ústavu praví :

„Zastav se, člověče, a hluboko se skloň před lidskou bytostí, která žije v duších obyvatel tohoto zámku. Učiň tak spolu s námi proto, že vstupujeme na teritorium, kde žijí lidé, jimž osud odepřel žít takovým způsobem, kterým žijí miliony jiných.

Učiň tak proto, poněvadž jsou to lidé sice plaší jako ptáčata, ale hrdí. Učiň tak proto, neboť jsou to lidé, kteří dnes a denně zápasí s osudem o každou minutu šťastných chvil. Osud jim tedy odepřel jedno, ale dal jim mnoho jiného: být vděčným, být houževnatým, milovat dobro a nenávidět zlo, milovat krásu a“

Rozhodnutím dřívějšího Jihomoravského krajského národního výboru bylo v říjnu 1949 v prostorách empírového zámku v Habrovanech založeno Středisko tělesně vadných. Ústav prošel velmi skromnými počátečními podmínkami. S dnešními jsou naprosto nesrovnatelné. Postižení, kteří byli v roce 1949 umístěni do ústavu měli převážně lehká tělesná postižení. Mohli proto vyrábět lehké proutěné zboží. Materiál – proutí – si sami pěstovali na polích a následně zpracovávali. Tato pole dala název jedné z lokalit Habrovan zvané „Prutník“.

Budovy ústavu, zařízení i životní podmínky obyvatel ústavu prošly vzestupným trendem. Velké renezanční se dočkal ústav pod vedením ředitele Jaroslava Baláče. Tento svědomitý a neúnavný ředitel se neustále snaží o zlepšení prostředí pro své svěřence i personál. Bylo přistavěno úplně nové křídlo budovy, které bylo velmi citlivě vkomponováno do komplexu původních budov. Na upravených půdách budov se nyní zřizují nové pokoje – jedno i dvoulůžkové. Vybavení pokojů je komfortní (barevná televize, lednička, radiopřijímače atd.....). Dvě patra budovy ústavu jsou věnována rehabilitaci a dvě patra lůžkovému zařízení. Personál spolu se svým ředitelem se usilovně snaží, aby byl vytvořen pro obyvatele ústavu příjemný domov s maximální pohodou a soukromím.

V ústavu je postiženým poskytována důležitá rehabilitační péče – vany, bazén, elektroléčba, magnetoléčba, ultrazvuk, ergoterapie. Pracovníci ústavu vynakládají velké úsilí pro zlepšení pohyblivosti končetin pacientů i úlevě v jejich bolestech. V Habrovanech je využito všech současných moderních rehabilitačních metod. Nyní má ústav 66 obyvatel. Většina z nich se cítí spokojeně. S radostí sledují zlepšování prostředí zámku a jsou hrdí na svůj domov i přílehlý oddechový areál s bazénem, pergolami a pavilonky pro využití v letních měsících.

Vyhlášení národních kulturních památek v Habrovanech

Národní kulturní památkou byl vyhlášen zámecký park, zámek, socha sv. Floriána, kostel a zídka s náhrobky kolem kostela.

Znesvěcení státního symbolu v režii vandalismu

Obecní úřad v Habrovanech vyvěsil na počest jedenaosmdesátého výročí vzniku československé republiky státní vlajku. Ke zděšení občanů však se vlajka našla v kontejneru komunálního odpadu. Občané byli tímto neslýchaným činem náležitě pobouřeni. Neznámý vandal loňského roku odcizil lampičky na hřbitově, čas od času jsou rozbíjeny a kradeny z hrobů vázy. Místní zastupitelstvo, aby čelilo podobným incidentům, páchaným pod rouškou tmy nechalo postavit u brány hřbitova pouliční osvětlení, které snad škůdce a vandaly odradí.

Zatmění slunce – 11.srpna 1999.

Občanům Habrovan bylo letos dopřáno sledovat neobyčejný nebeský jev – zatmění slunce.

Jedinečná příležitost sledovat vzácný přírodní úkaz, byla už dávno předem předmětem debat, dohadů i obav.

Také tisk nezahálel a informoval o škodlivosti pozorování jevu bez speciálních brýlí a upozorňoval na možné problémy zdravotní. Očekávaly se i problémy na silnicích, jako důsledek invaze cestujících na jih (Balaton, Rakousko) – kde zatmění mělo být zvláště působivým divadlem.

Evropa byla na nohou, ve Středním východě a Asii vládly obavy. Úplné zatmění slunce vyvolávalo návaly nadšení, němý úžas i dojetí mezi miliony diváků v Evropě. Na mnoha místech v naší republice však pozorování pokazily mraky.

V Habrovanech bylo možno zatmění pozorovat s jistými překážkami v podobě oblačnosti.

V přírodě se rozhostilo ticho, ptáci přestali zpívat, zvířata zachvátil neklid. Nastalo příšeří. Další zatmění slunce u nás bude až za 135 let. Nutno přiznat, že někteří občané sledovali zatmění s obavami, připomínaly se různé věštby (Nostradamus).

Je opravdu známo, že často zatmění slunce provázejí katastrofy a neštěstí různého druhu. Vzpomeňme jen, že zatmění hrálo roli při ukřižování Krista, upálení Mistra Jana Husa, předznamenávalo přírodní katastrofy, infekce, neúrodu atd.,....

Těmito obavami zůstalo zatmění opředeno i přes pokračující vědecké poznatky. V každém případě však bylo zatmění slunce neobyčejným zážitkem vizuálním i emociálním a vyzývalo k zamyšlení nad řádem i mocí vesmíru a přírody.

Zemětřesení v Turecku.

17.srpna postihlo severozápadní Turecko zemětřesení tak mimořádně ničivé, že zprávy o něm otřásly celým světem.

I občané Habrovan byli zděšeni a je jim ku cti, že byli hotovi k okamžité finanční nebo materiální pomoci pro postižené.

Mnoho lidí spojovalo záchvěvy Země s předchozím zatměním slunce.

Letošní jubilanti Habrovan.

Marie Salzburgerová	95 let
Anna Moudrá	94 let
Božena Hrdinková	92 let
Milada Obroučková	91 let
Emanuel Gronych	90 let
Marie Chalupová	90 let
Karel Obroučka	88 let
Anna Gronychová	88 let
Božena Vartová	88 let
Marie Chládková	87 let
František Pešina	86 let
Tomáš Režný	85 let
František Kostelka	85 let
Marie Drážďanská	80 let
Růžena Dundálková	80 let
Anna Skřivánková	80 let
Marie Černá	80 let
Anežka Pernicová	80 let
Františka Chromá	75 let
Zdeňka Vitanová	75 let
Aurelie Štěpánková	75 let
Anna Režná	75 let
Štěpánka Hůlková	75 let
František Krásenský	75 let

Nejstarší občané:

Marie Salzburgerová	95 let
Emanuel Gronych	90 let

Průměrný věk obyvatelstva:

Muži	39,2 roku
Ženy	41,5 roku

Počet obyvatel : 738 občanů

Kolaudace domů.

Milan Pospíšil	Habrovany 311
František Jelínek	Habrovany 310

Sňatky.

Marian Luska	Zdeňka Hustolesová	Habrovany 163
Miroslav Mrázek	Jaromíra Lusková	Habrovany 131
Michal Farbiak	Ivana Hlivjaková	Habrovany 116

Narození.

1	Zlámalová Michaela	10.1.1999	Habrovany 301
2	Němec Nikolas	15.4.1999	Habrovany 103
3	Škrhánková Sára	18.4.1999	Habrovany 92
4	Vartová Simona	21.5.1999	Habrovany 212
5	Kadaňka Martin	26.11.1999	Habrovany 26
6	Lusková Andrea	14.12.1999	Habrovany 163
7	Mrázek Michal	26.12.1999	Habrovany 131

Úmrtí.

1	Marie Šabatová	Habrovany 1
2	Marie Richterová	Habrovany 199
3	Jan Bezděk	Habrovany 226
4	Miroslav Kotulán	Habrovany 182
5	Zdeněk Neubauer	Habrovany 179
6	Klotilda Masaříková	Habrovany 59
7	Anežka Pospíšilová	Habrovany 244
8	Miloslav Hrbanec	Habrovany 1
9	Antonín Hanousek	Habrovany 1
10	Emílie Jandlová	Habrovany 32

Přihlášení k pobytu.

1	Tesař Robert	ze Slavkova	do Habrovan 197
2	Petr Pelikán	z Vyškova	do Habrovan 235
3	Hotárek Miroslav	ze Syrovic	do Habrovan 1
4	Koutná Petra	z Němčan	do Habrovan 281
5	Koutný Jakub	z Němčan	do Habrovan 281
6	Hustolesová Zdeňka	z Rousínova	do Habrovan 163
7	Pekara Štefan	z Mladé Boleslavi	do Habrovan 1

8	Pelikán František	z Vyškova	do Habrovan 235
9	Pelikánová Karla	z Vyškova	do Habrovan 235
10	Veselá Marie	z Brna	do Habrovan 260
11	Balášová Dana	z Nemojan	do Habrovan 79
12	Jiří Orság	z Nového Hrozenkova	do Habrovan 251

Odhlášení z pobytu.

1	Zelený Jan	Habrovany 252	do Rousínova
2	Spisar Antonín	Habrovany 93	do Liberce
3	Žáková Marie	Habrovany 1	do Klobouk u Brna
4	Robert Tesař	Habrovany 197	do Velešovic
5	Turony Jiří	Habrovany 1	do Brna
6	Fedra Vladimír	Habrovany 128	do Ochozu u Brna
7	Miroslav Hotárek	Habrovany 1	do Syrovic
8	Kopačka František	Habrovany 291	do Nezamyslic

Základní škola.

Vyučuje 4. ročníky ve dvou třídách. Má letošního roku 35 žáků.

Rozdělení tříd:

1.třída, vyučuje Mgr. Vlasta Krejčířová

1.ročník: 8 chlapců, 1 dívka

4.ročník: 5 chlapců, 3 dívky

2.třída, vyučuje Mgr. Závodská

2.ročník: 5 chlapců, 3 dívky

3.ročník: 4 chlapci, 6 dívek

Stavební úpravy ve škole :

- 1 Výměna elektroinstalace
- 2 Výměna topných těles
- 3 Pořízení botníků do školy
- 4 Vymalování a nátěry budovy

Ve škole pracuje kroužek jezdecký (vede M.Závodská), kroužek anglického jazyka (vede V.Krejčířová).

Vyučování římskokatolického náboženství :

Do náboženství chodí 9 dětí, vyučuje paní katechetka Jana Zehnalová.

Obchody :

13.1. byla uzavřena prodejna „Masna“. Důvodem byl neúměrný nájem za prostory prodejny. Je to pro obec škoda.

15.12. paní Greplová a paní Vartová Miroslava odkoupily dům se samoobsluhou. (Bývalá stará školní budova, pak byty pro učitele, později sokolovna, v poslední době samoobsluha Jednoty). Dům byl renovován a zřízena soukromá samoobsluha.

Prodavačky : paní Greplová (majitelka), paní M. Vartová (majitelka), paní Alena Vartová, paní Drahomíra Štěpánková.

Ostatky :

20.2. se konaly tradiční „Ostatky“ s průvodem masek přes vesnici a večerní zábavou. 21.2. pak následoval dětský maškarní karneval.

Změna vedoucí na poště :

18.2. odešla paní Jaroslava Richterová, dlouholetá vedoucí, do důchodu a na...

Paní J. Richterová byla velmi svědomitá, ochotná a příjemná k občanům. Byla oblíbená a patří jí za mnohaletou v Habrovanech upřímný dík.

Na místo paní Richterové nastoupila jako vedoucí na poště zdejší rodačka paní Jana Slezáková, roz. Smetanová.

Krádež v kostele :

Je, věru, velmi smutné, že někteří pobertové se nezastaví ani nad krádeží posvátných relikvií v kostelích. Nevyhnuli se ani půvabnému habrovanskému kostelíku, kde ze svatostánku uloupili starý zlacený kalich. Zřejmě byli při loupeži vyrušeni, protože vynesli oknem i jeden z obrazů křížové cesty, pod oknem však byl nalezen nepoškozen. Přivolaná policie informovala občany, že té noci (13.3.) bylo vykradeno více objektů v obvodu. Snad si udělali lupiči „šňůru“. Zajištění dosud nebyli.

Otevření nového obchodu s oděvy :

V budově pohostinství byl otevřen obchod s levnými oděvy a drogistickým zbožím. Obchod vede paní Irena Kalousová, zdejší rodačka, roz. Bestrová.

Babské hody :

29.5. se, jako každoročně, odbývaly hody. Tentokrát t.zv. „babské“. Do krojů bylo oblečeno 20 „stárek“. Hody i s taneční zábavou se vydařily.

Pálení čarodějnic :

30.4. o 18 hod. byl uspořádán pro děti táborový oheň – t.zv. „pálení čarodějnic“ – starý zvyk, který se na vesnicích udržoval před 1.májem. Letošní zábava byla spojena s opékáním buřtíků.

Běh míru :

Běh míru – Sri Chinmoy Oneness – Home Peace Run – nejdelší štafetový běh olympijského typu na světě proběhl 20.6. i obcí Habrovany. Účastnili se ho děti i mládež. Vyjádřila tak touhu po zlepšení světa, lásce, porozumění, blízkosti člověka k člověku, národa k národu. Účastnilo se ho 21 běžců.

Bourání domu Švestkových (bývalé Papírny).

20.6. byl zbourán dům na návsi, kde měly své provozovny „Papírny“. Na jeho místě bude postaven nový dům s prodejnou semen a zahrádkářských potřeb.

Dětské odpoledne.

Dětské odpoledne bylo uspořádáno 5.7.1999 v areálu Panská skála. Pro děti byly připraveny různé soutěže, atrakce a opékání selete.

Místní knihovna.

Zvýšil se počet čtenářů. Registrováno je 29 dospělých a 23 dětí. Byla nakoupena řada nových knih. Největší zájem projevují děti o pohádkové knihy, knihy o zvířatech a encyklopedie. Dospělí vyžadují nejvíce romány, detektivky, historické romány. V knihovně je úhrnem 3000 svazků. Knihovna pořádala soutěž pro děti – Návrh obalu ke knize a soutěž – Jaro, velikonoce.

Počasí :

Leden byl teplý, sněhu málo, teprve v únoru nastala tuhá zima, až -17°C. V druhé polovině února byla tuhá zima, občas se sněžením.

Léto mělo několik tropických dní, jinak bylo dosti chladné. Podzim byl velmi teplý, listí nádherně vybarveno. Poměrně velké sucho.

Hospodaření obce.

Příjmy :

Celkové příjmy činily 3.649.000 Kč. V rámci rozdělení použitelných zdrojů okresního úřadu z roku 1998, byla naší obci přidělena dotace ve výši 100.000 Kč na krytí mimořádných potřeb.

Účelové dotace byly přiděleny takto :

Výkon státní správy	9.000 Kč
Na provoz ZŠ	39.000 Kč
Dávky soc. zabezpečení	204.000 Kč

V rámci „Programu obnovy venkova“ obdržely Habrovany účelovou neinvestiční dotaci na úpravu ústředního topení a vymalování zákl. školy ve výši 75.000 Kč, na opravu a výměnu elektrických rozvodů a osvětlení též 75.000 Kč.

Z programu „Výstavba technické infrastruktury“ byla obci přidělena účelová investiční dotace na výstavbu kanalizace pro rodinnou zástavbu.

V roce 1999 byl povolen provoz třem výherním hracím přístrojům. Vybráno bylo na správním poplatku 29.000 Kč a na místním poplatku 45.000 Kč.

Obec sdružila finanční prostředky na prodloužení vodovodního řádu, celkem 141.000 Kč. Z toho obec 96.000 Kč, fyzická osoba 45.000 Kč. Na prodloužení plynovodu sdruženo celkem 51.214 Kč. Z toho obec 7.589 Kč, fyzická osoba 43.625 Kč.

Do rozpočtu obce byl zahrnut výnos hospodářské činnosti za rok 1998 ve výši 96.000 Kč a volné zdroje z roku 1998 ve výši 683.000 Kč. Pohledávky u ZD Rousínov :

Vypouštění škodlivých látek do ovzduší	9.464 Kč
Nájemné z pozemků	11.285 Kč
Pronájem nebytových prostor – Drutěva	1.650 Kč
U občanů za stočné	322 Kč.

Výdaje :

Rozpočtové výdaje na rok 1999 činily 3.367.000 Kč. Naplněny byly částkou 4.195.000 Kč, to je 124,6 %.

Doprava :

Provedena výstavba místní komunikace, prováděna zimní údržba komunikací, zajišťována dopravní územní obslužnost.

Vodní hospodářství :

Prodloužen vodovodní řad, na který byly sdruženy finanční prostředky. Vybudovány dvě části kanalizace, na jednu z nich byla poskytnuta účelová investiční dotace ve výši 200.000 Kč.

Školství :

Rozpočtované finanční prostředky byly vyčerpány. Byla provedena oprava ústředního topení, výměna el. rozvodů a světel, vymalování prostor školy. Tyto výdaje byly kryty z části účelovou dotací ze státního rozpočtu, která byla celá vyčerpána.

Kultura :

Obec provozuje místní knihovnu. Byla provedena oprava místního rozhlasu. Obec poskytla neinvestiční dotaci ve výši 30.000 Kč na opravu kostela. Od nadace Open Society Fund Praha obdržela obec grant ve výši 30.000 Kč na vydání publikace o obci.

Tělovýchovná činnost :

TJ byl poskytnut příspěvek na činnost ve výši 10.500 Kč. Nebyla realizovaná rozpočtovaná výstavba sportovního hřiště. Nečerpané finanční prostředky byly přesunuty v rámci úpravy rozpočtu na výstavbu kanalizace.

Komunální služby :

Provedeno prodloužení veřejného osvětlení v hodnotě 125.000 Kč, oprava hřbitovní zídky s náklady 164.000 Kč, na prodloužení plynovodu k nové zástavbě rodinných domů byly sdruženy fin. prostředky. V roce 1999 byla uhrazena zbývající část výdajů na urbanistickou studii obce. Je financován sběr a likvidace nebezpečného odpadu. Obec přispěla poměrnou

části na zbudování sběrného dvora nebezpečných odpadů a tím získala akcie a.s.Respono ve výši 46.800 Kč. Nebyl realizován výkup pozemků pro zástavbu rod. domů.

Sociální věci :

K výplatě příspěvku na individuální dopravu tělesně postiženým občanům dostala obec účelovou dotaci ve výši 204.000 Kč. Vyčerpáno bylo 201.000 Kč. 3.000 Kč budou vráceny v rámci finančního vypořádání. Asociaci „Paprsek“ byl poskytnut finanční dar ve výši 5.000 Kč.

V rámci finančního vypořádání za rok 1998 byla vrácena prostřednictvím okresního úřadu nevyčerpaná účelová dotace na rekonstrukci nebytových prostor ve výši 10.164 Kč.

Hospodářská činnost :

Obec provozovala obecní vodovod, nájmy z pozemků, nájem bytů a nebytových prostor, prodala pozemky ve vl. obce.

Tržby	135.748,50 Kč
Náklady	33.037,56 Kč
Hrubý provozní výsledek	103.710,94 Kč
Daň z příjmu	1.050 Kč
Hospodářský výsledek	102.660,94 Kč
Pokladní hotovost	874 Kč

Stav běžného účtu k 31.12.1999 byl 282.285,39 Kč.

Stav přírodních a společenských podmínek před rokem 2000.

Přírodní prostředí :

Před rokem 2000 je v Habrovanech stav přírodního prostředí ve srovnání s ostatními oblastmi státu celkem uspokojivý, ne však maximálně dobrý. Negativním jevem je velice prachu z olšanského kamenolomu. Pod příkrovem spadu se dusí stromy i byliny, zvláště když delší dobu neprší. Silnice z Olšan je mimořádně prašná a okolí je neustále syceno jedovatými výfukovými plyny aut, vozíci písek, štěrk a kámen z lomu. Z aut padají často velmi nebezpečné kameny, které nejen vozovku znečišťují, ale jsou i stálou hrozbou úrazu dětí i dospělých. Při dešti auta rozstříkují špinavou vodu z kaluží na kolemjdoucí i na domy u silnice k velké lítosti, nelibosti i kritice těch, kteří kolem silnice bydlí. Auta zásadně nedodrží rychlost, která je povolena a terorizují tak lidi zejména na Příhonech, Na dědině a V ulici.

Dalším negativním jevem je bezohlednost majitelů velkých, útočných psích plemen. Majitelé je nechají volně pobíhat bez košíků, což je nebezpečné jak pro malé pejsky, tak pro jejich majitele a v první řadě pro malé děti.

Nehezky vypadají skládky stavebního materiálu jak ve středu obce, tak i v přilehlých ulicích. Obec je opravdu velmi půvabná a romantická, ale nepořádek a nelad jí na vzhledu nepřidají. Velmi potěšitelným jevem bylo v posledních letech vysazování jehličin a na návsi – břízy, borovice, u rybníčku krásná vrba.

Také zasluhuje pozornost a pochvalu obecního úřadu průběžné udržování a stříhání travnatých ploch, běžné v posledních letech a řízení a financování údržby zeleně ze zdrojů obec. úřadu. Překrásné a úctyhodně staré jsou lípy kolem kostela, na návsi i pod Lipkami. Zaslouží ochranu občanů i úctu všech. Pozorhodné stromy v obci jsou červený buk u zámku, tulipánovník v parku i různé druhy stromů a cypřišů jak v obci, tak i v zahradách a parku.

Rostliny předzahrádek a okenních truhlíků.

Začátkem století bylo možno – podle pramenů z tehdejší doby – najít pestrou směsici květin, které se sázely pro radost na záhony, do řad, do skupin ve větších či menších trsech, většinou bez plánu, často i mezi ovocné stromy, které se porůznu pěstovaly před domy. Starodávné oblíbené květiny byly : routy, levandule, barvínky, slezové růže, huseníky, břečťany, fialky, hrachory, lomikameny, netřesky, orlíčky, čínské rudé pivoňky, slunečnice, zlatobýl. Květiny byly často opředeny lidovými pověstmi a pohádkami. Oblíbené bylo i vyjadřování citů květinami, t.zv. květomluva.

Ke konci tisíciletí nastoupilo nové řešení předzahrádek. Stále více se objevují anglické trávníky se solitérní výsadbou jehličin, popínavek a peren. Z trvalek jsou oblíbené na jaře :

talovíny (*Eranthis*), modřence (*Muscari*), krokusy – šafrány (*Crocus*), sněženky (*Galanthus*), bledule (*Leucojum*), hlaváčky (*Adonis*), hyacinty (*Hyacinthus*), tulipány (*Tulipa*), narcisy (*Narcissus*), lilie (*Lilium*), pivoňky (*Paeonia*), kosatce (*Iris*), mečíky, růže keřové, stromkové i popínavé (*Rosa*), klematidy (*Clematis*), jirfany, chryzantemy (*Chrysanthemum*), řebčíky kráovské (*Fritillaria imperialis*).

Z letniček jsou nejvíce sázeny :

hledíky (*Antirrhinum*), astry (*Aster chinensis*), měsíčky (*Calendula*), afrikány (*Tagetes*), hvozdíky bradaté (*Dianthus*), sedmikráska (*Bellis*), ostrožky (*Delphinium*).

Jen velmi spoře už jsou dnes vidět květiny našich babiček : fialy (*Matthiola*), slezy (*Malva*), slezové růže (*Althaea*), mechové růže, žluté letní astry, astry (*Aster*), ostrožky (*Delphinium*), různé druhy zvonků (*Campanula*), židovské lilie (*Hemerocallis*). Renezacii prožívají fuchsie a oleandry. Objevují se stále nové druhy rostlin z dovozu.

K rozšíření sortimentu květin v Habrovanech velkou měrou přispívají exkursní zájezdy Svazu zahrádkářů na výstavy květin, k vynikajícím pěstitelům, do šlechtitelských ústavů atd....., kde mají účastníci zájezdů možnost nákupu rostlin, nebo inspiraci pro praxi vlastní pěstitelské činnosti.

Okenní truhlíky :

Za okny v létě pěstují občané v různých druzích truhlíků pelargonie (*Pelargonium zobale*, *Pelargonium grandiflorum*), petunie (*Petunia*), surfinie (*Surfinia*) a begonie (*Begonia*).

Dříve pěstované myrty a rozmarýny téměř vymizely, stejně jako mořská cibule (*Ornithogalum*).

Rostliny mezi, polí a luk i lesa v okolí Habrovan.

Podsněžník bílý (*Galanthus*), Lýkovec obecný (*Daphne mezereum*), Jaterník trojlaločný (*Hepatica nobilis*), Podběl obecný (*Tussilago farfara*), Bledule jarní (*Leucojum vernum*), Křivatec žlutý (*Gagea lutea*), Přeslička rolní (*Equisetum arvense*), Kopytník evropský (*Asarum europaeum*), Podbělek šupinatý (*Lathraea squamaria*), Viola vonná (*Viola odorata*), Sedmikráska (*Bellis*), Dymnivka dutá (*Corydalis*), Orsej (*Ranunculus*), Plicník lékařský (*Pulmonaria officinalis*), Sasanka bílá (*Anemone nemorosa*), Sasanka pryskyřníkovitá (*Anemone ranunculoides*), Štavel kyselý (*Oxalis*), Lecha jarní (*Orobanchium vernum*), Prvosienka jarní (*Primula veris*), Tařice skalní (*Alyssum saxatile*), Blatouch bahenní (*Caltha*), Smetanka obecná (*Taraxacum officinale*), Popenec obecný (*Glechoma*), Hluchavka bílá (*Lamium alba*), Maceška rolní (*Viola arvensis*), Rozrazil rezekvítek (*Veronica*), Kokoška pastušá tobolka (*Capsella*), Penízek rolní (*Thlaspi arvense*), Řeřišnice luční (*Cardamine patensis*), Rožec polní (*Cerastium arvense*), Jitrocel kopinatý (*Plantago lanceolata*), Česnáček obecný (*Alliaria*), Konvalinka vonná (*Convallaria majalis*), Kokořík lékařský (*Polygonatum officinale*), Vraní oko čtyřlísté (*Paris quadrifolia*), Pryšec chvojkový, Pryšec kolovratec (*Euphorbia*), Kmín luční (*Carum carvi*), Mateřídouška (*Thymus serpyllum*), Vlaštovičnick větší (*Chelidonium majus*), Vlčí bob mnoholistý (*Lupinus polyphyllus*), Vstavač širolistý (*Orchis*), Kozí brada luční (*Tragopogon pratensis*), Rmen rolní (*Anthemis arvensis*), Kakost luční (*Geranium pratense*), Pomněnka (*Myosotis*), Mařinka vonná (*Asperula odorata*), Smolníčka obecná (*Viscaria vulgaris*), Kohoutek luční (*Lychnis*), Kopretina bílá (*Chrysanthemum leucanthemum*), Rdesno hadí kořen (*Polygonum bistorta*), Kontryhel obecný (*Alchemilla vulgaris*), Čičorka pestrá (*Coronilla varia*), Knotovka bílá (*Melandrium*), Pryskyřník prudký (*Ranunculus*), Vikev plotní (*Vicia*), Vičenec setý (*Onobrychis viciifolia*), Běložárka liliovitá (*Anthericum*), Mochna plazivá, mochna husí, mochna nátržník (*Potentilla*), Devaterník obecný (*Helianthemum obscurum*), Hořčice polní (*Sinapis*), Ohnice rolní (*Raphanus*), Štírovník obecný (*Lotus*), Jetel plazivý (*Trifolium repens*), Janovec obecný, Rozchodník ostrý (*Sedum acre*), Silenka obecná (*Silene cucubalus*), Netýkavka obecná (*Impatiens noli tangere*), Kapraď samec (*Dryopteris*), Vratík obecný (*Tanacetum vulgare*), Řebříček obecný (*Achillea millefolium*), Potměchuť (*Solanum dulcamara*), Kostival lékařský (*Symphytum officinale*), Hadinec obecný (*Echium vulgare*), Šalvěj luční (*Salvia pratensis*), Šťovík obecný (*Rumex acetosa*), Zvonek broskvolistý, Zvonek rozkladitý (*Campanula*), Hvozdík kartouzek (*Dianthus*), Stračka polní (*Consolida regalis*), Hrachor luční (*Lathyrus pratensis*), Jestřábník (*Hieracium*), Chrastavec polní (*Knautia arvensis*), Čekanka obecná (*Cichorium intybus*), Chrpa čekánek (*Centaurea scabiosa*), Chrpa polní (*Centaurea cyanus*), Máta lesní (*Mentha longifolia*), Černýš hajní (*Melampyrum nemorosum*), Černoohlávek obecný (*Prunella vulgaris*), Světlík luční (*Euphrasia*), Lopuch pavučinatý (*Arctium*), Slez planý (*Malva*),

Třezalka tečkovaná (*Hypericum perforatum*), Zeměžluč obecná (*Centaureum*), Svízel bílý, Svízel syřišťový (*Gulium*), Lnice obecná (*Linaria vulgaris*), Mák vlčí (*Papaver*), Heřmánek pravý (*Matricaria chamomilla*), Lilek černý (*Solanum migrum*), Blín černý (*Hyosciamus niger*), Jetel luční (*Trifolium pratense*), Toten lékařský (*Sanguisorba officinalis*), Oman luční (*Inula*), Jehlice trnitá (*Ononis spinosa*), Svlačec rolní (*Convolvulus arvensis*), Vřes obecný (*Calluna vulgaris*), Divizna obecná (*Verbascum phlomsides*), Sleziník červený (*Asplenium*), Orobinec široolistý (*Typha latifolia*), Bodlák obecný (*Cerduus acanthoides*), Pupava bílá (*Carlina acaulis*).

Trávy : Bójínek luční (*Phleum pratense*)
Psárka luční (*Alopecurus pratensis*)
Pýr plazivý (*Agropyrum repens*)
Jílek ozimý (*Lolium perenne*)
Srha laločnatá (*Dactylis glomerata*)
Třeslice prostřední (*Briza media*)
Ostřice luční (*Carex*)
Bika ladní (*Luzula*)

Uvedené rostliny jsou nejhojněji zastoupeny na mezích a loukách Habrovan.

Lesy.

V okolí Habrovan jsou lesy smíšené. Jejich porostem jsou smrk, borovice, jedle, modřín, habr, bříza, dub, osika, olše, jiva, akát, ojediněle i javor, jasan, jilm, břečťák a babyka. Lesy jsou hojně káceny i vysazovány nové stromky. Po lesích se povaluje klestí, které v dřívější době bylo občanů sbíráno na otop, takže lesy působily mnohem čistším dojmem. K lítosti občanů v poslední době vymizel borůvkový podrost.

Zvěř v okolí Habrovan.

Stav zvěře se proti stavu před 10 lety značně zlepšil. Pole jsou rozumněji chemicky ošetřována, soukromě hospodařící občané se vrací ke starým, osvědčeným ekologicky čistým metodám, což se projevuje i na zdraví zvěře. Zřejmě už i tragický spád stronia na našem území, pocházející zejména z jaderné černobylské katastrofy, byl z části přírodou překonán, ož se odráží i v lepších životních podmínkách pro živočichy. V současné době se v okolí obce vyskytují tato zvířata :

Srnec, srna, srnče, jelen, laň a kolouch evropský, muflon, muflonka, muflonče, kňour, bachyně, sele prasete divokého, králík divoký, zajíc polní, kuna lesní, kuna skalní, lasička, tchoř mavý, sysel, křeček, ondatra, liška, jezevec, ježek, plch, myš doáčí, myš polní, hraboš polní, hryzec vodní, veverka, netopýr, ještěrka, mlok, čolek horský, ropucha, skokan, rosnička, užovky, zmije, slepýš.

Čolci se vyskytují v chráněné oblasti Panská skála. Zde je možno najít i různé druhy žab a sídliště sov, zejména vzácného výra velkého.

V panském rybníku (pod zámekem) rybáři vysazují ryby. Vyskytují se zde kapři, štiky, líni, sumci, amuři, candáti, úhoři. Osazování rybníka je umělé. Chytání ryb je druhem rekreační činnosti občanů.

Pěstování domácích zvířat.

Psi : společensstí, obranári, norníci, honící psi, kříženci. Psi jsou chováni téměř v každém domě v obci. Na rozdíl od minulých let je více psů ušlechtilých plemen.

Kočky domácí : Jsou chována evropská plemena koček, ale i perské kočky a jejich kříženci. Koček je v Habrovanech chováno velké množství, zejména pro lov myši ve stodolách a půdách. Často však se s kočkami nedobře zachází, což je odsouzeníhodné.

Králíci : Pěstují se zejména masná a kožešinová plemena pro domácí potřebu.

Kozy : V poslední době je více chovatelů koz. Chovají se bílá domácí plemena, zejména pro produkci mléka, vhodného pro alergiky.

Krávy : Ve srovnání se začátkem století krávy téměř vymizely. V obci jsou v současné době asi 3 chovatelé.

Holubi : Několik chovatelů.

Slepice : Jsou chovány běžné druhy nosnic pro maso a vejce. Chovatelů slepic je v obci hojně.

Vepři : Chovatelů vepřů je málo. Ponejvíce se kupují vepři už předem vykrmení pro domácí zpracování masa (zabíjačku).

Koně : V obci jsou koně pracovní, těžcí tažní a jezdečtí koně. Ve srovnání s chovy za první republiky a po válce v r.1945 je to množství velmi malé. I když se stav neustále mění, bývá v obci průměrně asi 10 kusů koní.

Kachny a husy : Pěstují se ještě v několika usedlostech pro maso. Pro peří – jako dříve se už nechovají a tak vymizely i t.zv. „dračky“. Pozvané ženy z vesnice se v zimě scházely, aby pomohly hospodyně při úpravě, třídění a zdrhování nastřádaného peří z husích hejn. Peří bylo připravováno pro plnění peřin pro výbavu nevěsty. Nejvíce bylo ceněno peří jemné – prachové. Při „dračkách“ se vyprávěly příběhy, pověsti, zpívalo se, hospodyně přítomné za práci pohostila. Při „dračkách“ bylo plno smíchu a humoru, proto ženy chodily „drát peří“ rády.

Výskyt ptactva.

V Habrovanech a okolí lze spatřit tyto opeřence :

Hrdlička zahradní, hrdlička divoká, hrdlička chechtavá, holub hřivnáč, sojka obecná, bažant obecný, havran polní, výr velký, jestřáb lesní, káně lesní, poštolka, krahujec, kos, vrána, tuhýk, krkavec, krutihlav, vrabec, zvonek, pěnkavy, sýkory, dudek, brhlík, straka lesní, datel, strakapud, žluna, dlask, brhlík, drozd, kukačka, koroptev, křepelka, křivka, skřivan polní, sova pálená, sýc, sova ušatá, puštk, výr obecný, čížek, stehlík, vlaštovka, jirčička.

Přelétají a krátce pobývají čápi bílí, čápi černí, labuť, divoké husy, divoké kachny, sluky. V lokalitě „Na skalce“ sídlili slavíci, po několik posledních let se však neobjevili.

Jména občanů.

V současnosti se nejčastěji vyskytují v Habrovanech jména :

Pospíšil, Kostelka, Kolejka.

Vymizela jména :

Vacula, Smutný, Kopr, Dvouletý, Šimáček, Muselík, Levíček, Ritschel, Všenák, Doupovec, Olejníček, Bartl, Drápal, Slaný, Toman, Paloud, Podstatský, Brunclík, Vejchoda.

Přezdívky:

Z přezdívek, které se užívaly ještě v polovině století k rozlišení jmen občanů stejných jmen byly nejnámější : Kašpárek, Jobla, Otínek, Joka, Šentrák, Paradajs, Mydlinka, Oringlo, Bohuš, Mlének.

V současné době přezdívkou vymizely a pokud se přece jen sporadicky vyskytnou, pak mají za účel hanlivě zasáhnout, což je hodno odsouzení.

Dokončení práce na kroji žen z Habrovan.

Paní Božena Pavlicová dokončila práci na kroji žen z naší obce. Tato záslužná práce jí stála hodně času (studium materiálu vyškovského muzea, shánění příprav, stuh, tkanin, vlastní práce na kroji). Díky ní se však občané mohou potěšit krojem v pravé podobě. Fotografie byly pořízeny a jsou přílohou kroniky. Občané si cení práce paní Pavlicové a jistě ještě více ji ocení budoucí generace.

Nové milénium.

Konec století a zejména tisíciletí, jak se můžeme v dějinách přesvědčit, byl vždy očekáván s určitými obavami. Vždy se vyrojilo mnoho předpovědí, různých skupin, sekt s vizemi konce světa. Tak tomu bylo i před nástupem data 2.000. letopočet byl pokládán za magický předěl (i když v různých náboženstvích a v různých částech světa je počítání věků odlišné). V televizi i v rozhlase proběhla řada besed s astrology, astronomy, věštky i vědci. Časopisy byly plné dohadů, co přechod k novému tisíciletí přinese. Vynořila se i obava z kolapsu počítačů (jak zareagují na nové datum končící nulami). Jistě by to znamenalo velké potíže s řízením atomových elektráren, s plynem, vodou, zásobováním. Občané dostali pro jistotu pokyny, jak si v podobné situaci počínat. Programátoři důležitých oborů pracovali na plné obrátky i po nocích, aby počítače přeprogramovali a zajistili tak plynulý a správný přechod do roku 2000.

Občané Habrovan, kromě toho, že si někteří přichystali jídlo a vodu zhruba na 3 dny, byli klidní a vyrovnaní. Žádná panika, ani „nákupní horečka“ nevznikla. Zato byla přichystána velká zásoba raket, světlic a různých oslavných světelných efektů, které osvětlovaly celou obec a tvořily tak slavnostní atmosféru magické půlnoci.

Rok 2.000 byl v Habrovanech uvítán s klidem a důstojností, nebylo žádných incidentů, občané slavili příchod nového milénia většinou u televizních přijímačů, kde sledovali světové oslavy, nebo v kruhu svých rodin a přátel. Určitě všichni vstup do nového tisíciletí slavili s určitou vstřícností k svým bližním a neubránili se dojetí.

Nechť vstup do nového roku 2.000 a život v dalších letech nového milénia přinese naší obci a všem občanům klid, mír, lásku člověka k člověku a vzájemné přátelství.

Nechť naše obec vzkvétá !

K roku 2.000 končím práci kronikářky a donucena vnějšími okolnostmi odevzdávám obecní kroniku Habrovan, kterou jsem ráda vedla a psala v duchu pravdy, tolerance a lásky k Habrovanům a jejich občanům.

Přeji svému nástupci hodně sil a zdaru v nelehké práci kronikáře, aby se mu podařilo objevit a napsat mnoho nového z bohaté historie naší vesničky.

K 1. 1. 2000 ukončila své zápisy
a kroniku předala -

Jaroslava Říhová

Delly